

Sydthy Egnshistoriske Arkiv

Af Knud Møller Madsen, arkivar

Sydthy-udstillingen i Mellerud i Sverige.

At modtage, indsamle, registrere, opbevare, tilgængeliggøre og formidle er nøgleordene for lokalhistoriske arkiver. Med andre ord tager Sydthy Egnshistoriske Arkiv sig af at ordne, registrere og bevare det lokale arkivmateriale (arkivalier fra enkeltpersoner, virksomheder og foreninger, såsom dagbøger, korrespondancer, erindringer, regnskaber, scrapbøger, diverse protokoller, fotos, tegninger, kort, lydbånd, billedbånd, film og videooptagelser m.m.). Desuden findes på arkivet kopisamlinger af kirkebøger, folketællinger, tingbøger, matrikler, skifteprotokoller, brandtaxationer, godsarkiver, hartkornsspecifikationer, panteprotokoller med mere. Disse ting stilles til rådighed for interesserede (efter de bestemte regler et arkiv er underordnet) og bliver også af arkivet formidlet til lokalsamfundet.

Arkiverne kan betragtes som lokale dokumentationscentre, hvor der kan hentes mange og spændende oplysninger. Det meste er tilgængelig - undtaget er naturligvis materialer med visse klausuler. Kopisamlingerne på Sydthy Egnshistoriske Arkiv kan frit bruges i bibliotekets åbningstid, medens arkivalierne skal "hentes frem" af arkivaren eller dennes medhjælper og kun til brug på arkivet (kan dog i visse tilfælde udlånes).

På arkivet har vi i det forløbne år haft mange besøg af bl.a. slægtsforskere, der benytter arkivets kirkebøger, folketællinger m.m. Herudover har folkeskoleelever, gymnasie- og HF-elever brugt arkivet til fremskaffelse af oplysninger til deres projektopgaver og større historieopgaver. Også lærerstuderende, universitetsstuderende, TV-Midt/Vest og andre journalister, Fyrspillene, museer, en Ph.D.-studerende og en amerikansk forsker i alternativ energi har hentet oplysninger på arkivet. Desuden får vi mange telefoniske og skriftlige forespørgsler, som vi forsøger at besvare efter bedste evner og tid.

Forespørgslerne er ikke kun fra den lokale befolkning, men fra hele landet, ja, i 1997 er vi også blevet kontaktet fra Norge, Sverige, Tyskland, Færøerne og USA.

Arkivet har i det forløbne år modtaget mange arkivalier i form af billeder, postkort, fotos, videoer, lydbånd, avisudklip, artikler, protokoller m.m.

Vi efterlyser materialer fra Thybanen (billeder, lydbånd, "en god historie" m.v.).

Udstillinger

Året 1997 bød på tre store og fire mindre udstillinger. Således havde Gitte Jensen lavet en stor og flot sommerudstilling (22. juni - 3.

Fra udstillingen i Mellerud som er Sydthys venskabsby.

august) i Agger med titlen: "Agger fiskeleje". Med på den velbesøgte udstilling var billeder fra Sydthy Egnshistoriske Arkiv og en hel del forskellige genstande udlånt af folk i Agger. I april kvartal havde arkivet en udstilling i Mellerud i Sverige (Sydthys svenske venskabskommune) med titlen: "Sydthy i tekst og billeder". I samme periode var der på Rådhuset i Hurup en udstilling med titlen: "Mellerud Kommune i billeder". I efterårets kulturuge var der en udstilling på Koldby Bibliotek: "Det gamle bibliotek". På Hurup Bibliotek var der i forbindelse med det årlige dyrskue en udstilling om "Dyrskuer", og i november måned havde biblioteket og arkivet en udstilling i anledning af 150 års jubilæet for den første jernbane i Danmark mellem København og Roskilde bl.a. med lånte genstande fra Struer Jernbane-klub. Ved Bil- og salgsmessen i Huruphallerne den 8. september havde arkivet lavet en udstilling med nogle af pressefotograf Tage Jensens sportsbilleder.

Foredrag

Den 20. februar holdt arkivar Knud Møller Madsen et foredrag på Åbakken i Hurup for pensionister og andre interesserede med titlen:

"Sydthy i billeder" og den 23. oktober et foredrag på Heltborg Museum med titlen: "Glimt af Thybanens historie". Det sidstnævnte foredrag var i serien "Kend din egn". I forbindelse med sommerudstillingen i Agger holdt Gitte Jensen et foredrag for Daghøjskolen på Sydthy Uddannelsescenter med titlen: "Agger - en historisk oversigt 1539 – 1920" (med efterfølgende byvandring i Agger).

Artikler og bøger

I Thylands Avis kunne man læse to artikler med følgende titler: "Mellerud - Sydthys venskabskommune" og "Snekaos - julen 1915". I efteråret 1997 udkom desuden arkivarens bog "Sydthy i gamle postkort" på Europæisk Forlag, Holland.

Sydthy Egnshistoriske Arkiv har i det forløbne år haft et særdeles godt samarbejde med såvel biblioteket i Hurup som med Heltborg museum, med Egnshistorisk Forening, hvis formand Elly Mardals store, store slægts- og lokalhistoriske viden vi benytter os af, og desuden med de mange besøgende, der dels har plejet egne interesser i form af slægtshistoriske og lokalhistoriske studier, men som også har været arkivet behjælpelig med oplysninger, råd og anden form for hjælp.

Fra arkivets side skal også lyde en tak til de mange, der har afleveret materiale til Sydthy Egnshistoriske Arkiv.

Kilde: Sydthy Årbog 1998, side 128-129.